

keppi ja porkkana

Valtiosektorin jäsentiedote 3/2020

Tässä numerossa:

- Itsestäänselvä hyvä suoriutuja – olisiko kiitoksen paikka?
- Korona vauhditti valtion etätyöloikkaa – vaikka tauti häviäisi kokonaan, etätyöskentely on tullut jäädäkseen
- JUKOn työtaisteluvalmius valtiosektorilla
- Neuvottelijat tarvitsevat tuekseen työtaisteluvalmiuden – tule mukaan toimimaan!
- Neuvottelut eivät onnistu ilman toimivaa lakko-organisaatiota
- Työuomioistuin linjasi lääkärikäyntien vaikutusta työajan laskentaan
- Järjestelyvaraeräneuvotteluista
- Maistraatit ja väestörekisterikeskus yhdistyivät

PÄÄKIRJOITUS

Itsestäänselvä hyvä suoriutuja – olisiko kiitoksen paikka?

Maaliskuun kuudestoista 2020 suomalaiset ko-koontuivat katsomaan suoraa televisiolähetystä. Mustiin pukeutunut pääministeri kertoi vakavin ilmein, että valtioneuvosto ottaa koronapandemian vuoksi käyttöön laajamittaiset rajoitteet.

Emme kukaan tienneet, mitä kaikkea oli edessä, kuinka pitkään ja miten uuden normaalin kanssa tullaan toimeen. Huoli painoi omasta terveydestä, työstä, toimeentulosta ja läheisistä. Valtion virka- ja työehtosopimusneuvottelutkin olivat vielä pahasti kesken eikä yhteiskunnan kriisitilanteessa haluttu lakkoilla.

Työntekijöiden terveyden turvaamiseksi suuri osa valtion henkilöstöstä siirtyi etätööhön. Onneksi valtionhallinto oli harjoitellut etätyöskentelyä jo muutaman vuoden ja Valtorin väki varmisti tekniikan. Monet alueellistamisharjoitukset olivat myös valmentaneet tätä digiloikkaa varten.

Keväästä selviydyttiin, kesälomilla palauduttiin ja nyt syksyllä otetaan vastaan uusi korona-aalto. Työelämässä vaatimuksia singahtelee suunnasta ja toisesta. Kuluva vuosi on ollut useimmille työmäärältään ja sisällöltään täysin poikkeuksellinen. Silti liian harvalle asiantuntijalle tai esihenkilölle maksetaan valtiolle tehdystä ylityöstä korvausta. Aniharva saa tästä vuodesta ylimääräistä tulospalkkiota. Tämä on syytä muistaa, kun sovitaan tulevasta virastoeristä tai määritellään tulospalkkioita.

Jotta motivaatio ja työn laatu pysyvät korkealla, on riittävä usein saatava kiittävää palautetta. Siksi sanonkin: Kiitos sinulle valtionhallinnon virkahenkilö ja työntekijä, joka olet

sitoutuneesti hoitanut omaa sarkaasi koronan kurittamassa maailmanajassa. Kiitos sinulle ely-keskuslainen, te-työntekijä, THL:n ja STM:n erityisasiantuntija ja esihenkilö, joka olet venynyt ja joutanut, painanut pitkää päivää ja uurastanut ahkerasti, jotta yhteinen hyvä toteutuisi poikkeusaikanakin.

Kiitos sinulle lainsäädäntöä valmisteleva ja täytäntöönpaneva virkamies, turvallisuustoiminnoista vastaava, valtion perustoiminnoissa puurtava, johtamisvastuuta kantava ja työyhteisön hyvinvoinnista välittävä osaaja. Suomalainen hallinto selviytyy korona-ajan happotestistä erinomaisesti juuri sinun ja kollegoidesi ansiosta.

Kiitos myös valtiotyönantajalle, joka osoitti vastaanotuskykyä yhteiskunnan kriisitilanteessa ja on jatkanut joustavia pelisääntöjä loppuvuodelle 2020. Toki me jukolaiset haluamme, että laajat etätyömahdollisuudet ja työajan todellinen kirjaaminen sekä mahdollisuus tuloksekkaaseen työhön normaalioloissakin. Miksi työelämä taantuisi enää menneeseen?

Entäpä jos meistä jokainen miettisi työpaikallaan kahta ihmistä, joita kiittää: toista julkisesti tai kahden kesken ja toista peiliin katsoen. Kiitos sinulle työkaverini ja tohditko sen sanoa: kiitos myös itselleni! ■

Kari Eskola

*Työmarkkinalakimies, VT
Akavan Erityisalat*

Korona vauhditti valtion etätyöoloikkaa — vaikka tauti häviäisi kokonaan, etätyöskentely on tullut jäädäkseen

Juko eli Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjestö on valtiolla työskenteleviä edustavista neuvottelujärjestöistä suurin ja Jukon valtiosektorin neuvottelupäällikkö Markku Nieminen on ollut mukana neuvottelemassa valtion virka- ja työehtosopimuksia yli 35 vuotta.

Neuvottelukierroksella asetettiin vain muutama työryhmä. Työhyvinvoinnin edistäminen on niistä ehkä mielenkiintoisin, kun koronatilanne asettaa uudenlaisia haasteita myös työhyvinvoinnista huolehtimiselle.

Hieman erilainen kevät ja neuvottelukierros on takana, kun korona muutti myös neuvottelut Teams-kokouksiksi. Saimme lähes pelkän raharatkaisun, vaikka JUKO oli valmistellut hyvät tekstিতavoitteet. Kaikki työelämän laatua parantavat asiat jäivät siis seuraavalle kierrokselle.

Myös työtaisteluvaihtoehtojen viimeisteleminen, jota olimme tehneet hyvän tovin, ja jossa olimme päässeet pidemmälle kuin koskaan, pysähtyi kuin seinään koronan muuttaessa tilanteen maaliskuussa. Toisaalta valmistelu ei mennyt hukkaan: seuraavalla kerralla jatkamme siitä, mihin pääsimme tällä kertaa.

Valtiovarainministeriö on ohjeistanut, että etätyöt jatkuvat mahdollisuuksien mukaan ainakin syyskuun loppuun. Tilanne näyttää nyt huononevan hyvin menneen kesän jälkeen, ja etätyöskentelystä taitaa tulla pysyvämpi ilmiö pidemmäksi aikaa.

Todennäköistä on, että vaikka korona häviäisi kokonaan, etätyöskentely tulee jäämään paljon aiempaa merkittävämmäksi työskentelymuodoksi. Jos aiemmin ajateltiin, että etätöissä voi olla vaikkapa yhden päivän viikossa, niin nyt monella työpaikalla ajatellaan, että toimistossa voi olla yhden päivän viikossa.

Useissa virastossa on tehty vuorojärjestelyjä, esimerkiksi niin, että porukka on jaettu kolmeen osaan. Ryhmät eivät saa sekoittua ja kullakin ryhmällä on tietty viikko, jolloin toimistolle saa tulla käymään. Muina viikkoina paikalle tulo on lähtökohtaisesti kielletty. Ryhmien väliin jätetään vielä päiviä, jolloin tilat puhdistetaan.

Selvityksiä etätyön vaikutuksesta työtehoon on vielä vähän, mutta tuntuma on, että etätyö on lähinnä parantanut työtehoa. Matkustamiseen menee vähemmän aikaa ja häiriötekijöitä on ehkä vähemmän kuin työpaikan monitoimiloissa.

*Markku Nieminen ja
Markku Kojo, JUKOn
valtiosektorin
neuvottelupäälliköt*

Myönteisenä puolena voi lisäksi todeta, että turha ruuhkissa matkustelu on poistunut. Liikenteessä näkee selvästi, että etätöitä tehdään laajasti. Ympäristökin kiittää etätöistä.

Syksyllä katse kohdistuu työryhmiin – työhyvinvoinnin edistäminen nyt paalupaikalla

Kevään neuvottelukierroksella asetettiin vain muutama työryhmä.

Työhyvinvoinnin edistäminen on niistä ehkä mielenkiintoisin, kun uusi tilanne asettaa uudenlaisia haasteita myös työhyvinvoinnille ja siitä huolehtimiselle. Työryhmän toimeksianto on varsin vapaa, eli se voi ottaa agendalleen mitä tahansa tarpeelliseksi havaitsemaansa.

Matkaryhmä, tilastoryhmä ja työaikaryhmä ovat niin sanottuja pysyviä ryhmiä, jotka käsittelevät oman alueensa kysymyksiä. Toivottavaa on, että työryhmät saisivat aikaan valmiita ehdotuksia seuraavaa neuvottelukierrosta varten.

Matkakustannusten korvaussopimus on 70-luvulta, sen saattaminen vastaamaan tämän päivän tarpeita on enemmän kuin toivottavaa.

Työaikaryhmässä riittää varmasti keskusteltavaa uudesta työaikalasta ja sen käytännön vaikutuksista. Sopimukseen on kyllä kirjoitettu laista tulevat muutokset. Yksityiskohtiin sisältyy silti paljon sellaista, kuten vaikkapa varallaolo,

jota työryhmän on pohdittava.

Palkkausjärjestelmien kehittämistyöryhmä joutuu ottamaan jonkinlaisen uuden alun, koska hanke yhdestä yhteisestä palkkausjärjestelmästä – ainakin kerralla toteutettuna – osoittautui mahdottomaksi.

Ehkä yhteisen palkkausjärjestelmän voisi toteuttaa sopivasti palastellen. Tavoitteena pitäisi olla vähintään, että virkaehtosopimukseen saadaan jonkinlainen vähimmäissopimus palkkataulukkoineen, jota noudatetaan, jos muusta ei ole sovittu. Tätä tarvitaan siltä varalta, että vanhan viraston palkkausjärjestelmää ei haluta ottaa pohjaksi perustettaessa lakkautetun tilalle uusi tai yhdistettäessä useita pieniä virastoja. ■

(Teksti julkaistu alun perin osoitteessa www.juko.fi 27.8.2020)

JUKOn työtaistelunvalmius valtiosektorilla

JUKO jäsenyhdistyksineen pyrkii virka- ja työehtosopimuksiin ensisijaisesti neuvotellen. Aina tämä ei kuitenkaan ole mahdollista, vaan syntyy tilanteita, joissa joudutaan turvautumaan järjestövoiman käyttämiseen. Työtaistelutoimenpiteisiin ryhdytään vain, mikäli merkityksellään erittäin tärkeitä tavoitteita ei muutoin voida saavuttaa, työnantajan sopimusesitykset katsotaan kohtuuttomaksi tai muut ulkopuolisten toimenpiteet pakottavat järjestövoiman käyttämiseen turvattaessa akavalaisten työmarkkina-asmaa.

Voiman näyttöä – ei sen käyttöä

Työtaistelunvalmius/järjestövalmius tarkoittaa kykyä tehokkaan työtaistelutoimenpiteen toteuttamiseen, mikäli sellaiselle ilmenee tarvetta. Mitä parempi järjestövalmius, sitä todennäköisemmin varsinaista työtaistelutoimenpidettä ei tarvitse toteuttaa. JUKOssa valtiosektorin yleistä järjestövalmiutta koordinoi valtion neuvottelukunnan alainen valtion keskuslakkotoimikunta, joka koostuu jukolaisissa liitoissa työskentelevistä valtiosektorin edunvalvonnan parissa toimivista henkilöistä. Työrauhan aikana keskuslakkotoimikunnan tehtävänä on ennen kaikkea ajantasaisen työtaistelunohjeiston ylläpito, virastokohtaisten sekä alueellisten/työpaikkakohtaisten työtaisteluorganisaatioiden rakentamisen koordinointi sekä aktiivien kouluttaminen. Valmiutta

kohotettaessa keskuslakkotoimikunta laatii tarvittavat yksilöidyt työtaistelusuunnitelmat ja mikäli työtaisteluun joudutaan turvautumaan, johtaa keskuslakkotoimikunta työtaistelun käytännön toteuttamisen.

Keskeistä on paikallinen järjestövalmius

Tehokasta järjestövalmiutta ei koskaan saada aikaan vain keskusaston toimenpitein, vaan virastokohtaisten ja alueellisten/työpaikkakohtaisten jukolaisista aktiiveista muodostuvien työtaistelutoimikuntien rooli on aivan keskeinen. Tällä hetkellä lähes joka virastosta löytyy vähintään jukolainen lakko-päällikkö ja / tai järjestövalmiudesta vastaava yhteyshenkilö. Heitä on myös koulutettu järjestövalmiuden ylläpitoon liittyvissä kysymyksissä ja koulutusta jatketaan sopimuskauden 2020–2022 aikana. Mikäli olet kiinnostunut oman virastosi jukolaisesta järjestövalmiudesta, voit ensi vaiheessa ottaa yhteyttä oman liittosi valtiosektorin yhteyshenkilöön (yhteystiedot Keppi & Porkkana – tiedotteen lopussa).

Petri Toiviainen

JUKOn valtiosektorin
keskuslakkotoimikunnan puheenjohtaja
neuvottelupäällikkö
Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut ry

JUKO®

Julkisalan koulutettujen
neuvottelujärjestö

Neuvottelijat tarvitsevat tuekseen työtaisteluvälmiuden — tule mukaan toimimaan!

Onnistuaakseen Sinun etujesi edistämässä JUKO tarvitsee virastoosi toimikunnan, joka tarpeen tullen huolehtii työtaistelu- eli lakkovalmiuden rakentamisesta. Lakkotoimikuntaa johtaa lakkopäällikkö. Virastojen lakkotoimikunnat ovat monin paikoin jo hyvässä valmiudessa, mutta uusiakin toimijoita mahtuu mukaan. Lisätietoa voi kysyä viraston jukolaiselta lakkopäälliköltä, luottamusmieheltä tai omasta liitosta.

Lakko on työntekijöiden laillinen oikeus etujensa puolustamiseksi. Työtaisteluvälmius pyritään rakentamaan niin vahvaksi, että se jo sellaisenaan vaikuttaa neuvotteluihin työntekijäpuolen kannalta suotuisasti: työnantajalle syntyy halu välttää tilanteen eskaloitumista lakkovaroitukseen ja mahdolliseen lakkoon.

Neuvottelut tarvitsevat tuekseen voimaa

Jos uskottavaa työtaisteluvälmiutta ei ole, työnantaja pyrkii neuvotteluissa sanelemaan työ- ja virkaehtosopimuksen sisällön. Hyvä työtaisteluvälmius vaatii ylläpitotoimia työrauhan aikana ja väliin kohottamista juuri ennen mahdollista työtaistelua. Lakkoaseen käyttö ei ole itsetarkoitus, vaan se rakennetaan tilanteeseen, josta ei enää neuvotellen päästä eteenpäin.

Lakkotoimikunta on sisäpiirissä

Lakkotoimikunta saa säännöllisesti täsmällistä tietoa neuvottelutilanteesta. Lakkotoimikunta voi itse vaikuttaa työtais-

teluvälmiuden kehittämiseen ja käytännön suunnitelmiin omassa virastossaan ja myös antaa palautetta JUKOn keskus- tasolle. Lakkotoimikunnan tehtävät eivät normaalitilanteessa juurikaan työllistä verrattuna esimerkiksi luottamusmies- tehtävän hoitamiseen. Lakkotilanteessa luottamusmies ei voi toimia lakkopäällikkönä.

Liittojen lakkovastaavat toimihenkilöt järjestävät lakkopäälliköille tai lakkotoimikuntien jäsenille vuosittain koulutusta, mm. lakkopäällikköseminaareja, joissa voi verkostoitua muiden työtaistelutoimijoiden kanssa. Lakkopäälliköille lähetetään säännöllisesti tiedotteita ja ohjeistusta.

Yhteyshenkilökin riittää alkuun

Yksikin toimija voi kehittää virastonsa lakkovalmiutta, mutta mukavampaa toki on, jos voidaan jakaa tehtäviä ja vastuita lakkotoimikunnan ohjeiston mukaisesti: lakkopäällikkö, varalakkopäällikkö, viestintävastaava, tapahtumavastaava jne.

Jos virallista lakkopäällikköä ei heti saada nimettyä, voidaan JUKOLle ilmoittaa viraston yhteyshenkilö. Yhteys- henkilön avulla JUKO ja liitot voivat informoida viraston jukolaisia neuvottelutilanteesta ja toimista lakkovalmiuden aikaansaamiseksi. ■

Merkitse kalenteriisi JUKOn valtiosektorin jäseninfo työtaisteluasioista ke 18.11.2020 klo 16.15 (Webinaari)! Tarkempaa tietoa tapahtumasta lähetetään pikapuoliin jäsenistölle kunkin omasta Liitosta!

Neuvottelut eivät onnistu ilman toimivaa lakko-organisaatiota

Vaikka työ- ja virkaehtosopimuksissa sitoudutaan sopimuskauden ajaksi työrauhavelvoitteeseen, täytyy mahdollisiin työtaistelutilanteisiin varautua kaikissa valtion virastoissa. Tämän takia JUKOLla on toimiva lakkovalmiusorganisaatio myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksissa.

ELY-keskusten jukolaisena keskuslakkopäällikkönä on reilun kuuden vuoden ajan toiminut Juha-Pekka Nikkola. Hän työskentelee Uudenmaan ELY-keskuksessa yritysasiantuntijana.

– Kaikissa ELYissä on paikallinen lakkopäällikkö ja lakkotoimikunta nimettyinä. Paikallinen lakkotoimikunta vastaa lakon toteuttamisesta työpaikalla, ja se voi myös asettaa avukseen työryhmiä, kertoo Nikkola.

Lakkopäällikön tärkeimpiä tehtäviä on ylläpitää ja kehittää työtaistelunvalmiutta sekä huolehtia viraston lakko-organisaatiosta. Tärkeä tehtävä on myös ylläpitää työtaistelutahtoa. Lakkopäällikkö laatii luettelot ja postituslistat jäsenistä sekä lakon ulkopuolelle rajatuista työnantajavirkamiehistä.

– Lakon aikana lakkopäällikkö johtaa työtaistelunvalmiuteen liittyviä tehtäviä viraston lakkotoimikunnan ja JUKOn keskuslakkotoimikunnan ohjeiden mukaisesti. Lisäksi hän järjestää lakkovartiointin, selvittää jäsenille lakosta aiheutuvat erityiset velvoitteet ja etuudet sekä huolehtii paikallisesta tiedottamisesta JUKOn ohjeiden mukaan. Myös työtaistelun päättymiseen liittyvien toimenpiteiden hoitaminen kuuluu lakkopäällikön tehtäväkenttään, Nikkola sanoo.

JUKO kouluttaa lakkopäälliköitä vuosittain, ja virastojen lakkopäälliköt muodostavat keskenään tukiverkoston.

– Keskustason järjestövalmiusvastaavat pitävät yhteyttä lakkopäälliköihin, ja lakkotilanteessa lakkopäälliköiden käytettävissä on perusteelliset kirjalliset ohjeet sekä tiiviit yhteydet keskustasolla liitoissa lakkoa koordinoiviin henkilöihin.

Juha-Pekka Nikkola
Uudenmaan ELY-keskus

Lisäksi kaikille virastoille on nimetty kummi-asiamies, jolta saa neuvoa ja ohjeita, Nikkola selventää.

Tarvitaan yhteistyötä yli järjestörajojen

ELY-keskukset tekevät lakkovalmiuteen liittyvää yhteistyötä palkansaajajärjestö Pron ja JHL:n kanssa.

– Lakkovalmiuden ylläpito edellyttää yhteistyötä muiden järjestöjen kanssa, koska muuten mahdollisen lakon toteuttaminen ei onnistu. Eri järjestöjen luottamusmiehet tekevät yhteistyötä luontevasti jo muutenkin, joten lakkovalmiusasiat hoituvat myös hyvässä yhteistyössä. Ilman toimivaa yhteistyötä ei lakkoa voida virastossa toteuttaa.

Mikä innostaa ja motivoi toimimaan lakkopäällikkönä?

– Pidän tehtävää tärkeänä, koska siinä voi vaikuttaa tärkeiden asioiden toteuttamiseen omassa virastossa. Ilman toimivaa lakko-organisaatiota JUKOn pääneuvottelijat eivät pystyisi neuvottelemaan meille tärkeistä kysymyksistä.

Lakkopäällikkö lähettää terveisiä JUKOn pääneuvottelijoille tuleviin neuvottelupöytiin.

– Neuvotteluille asetetut tavoitteet pitää toteutua ja ansiotason pitää parantua vähintään saman verran kuin muillakin aloilla. Korkeasti koulutettujen julkisen sektorin asiantuntijoiden palkkataso on koko ajan jäänyt jälkeen yksityissektorin palkkatasosta, ja tätä eroa pitää pystyä kuroma umpeen. Tulevaisuudessa on vaikeaa houkutella huippuosaajia julkisen sektorin töihin, mikäli meidän eduistamme ei pidetä huolta. ■

Kati Ahtiainen

viestintäpäällikkö

Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut ry

Työtuomioistuin linjasi lääkärikäyntien vaikutusta työajan laskentaan

Työtuomioistuin on ratkaisussaan (TT 2019:75) ottanut kantaa omaehtoiseen lääkärissä käyntiin (esim. reseptien uusiminen, ennalta ehkäisevät lääkärikäynnit) ja sen vaikutuksesta työn takaisin teettämiseen liukuvassa työajassa. Kysymys oli valtion työaikasopimuksen tulkinnasta sekä siitä, oliko työnantajan määräys työaikasopimuksen vastainen siltä osin kuin siinä määrättiin vähentämään kiireettömien lääkärissä käyntien perusteella annettu vapaa-aika liukuvan työajan saldokertymästä.

Työtuomioistuimen mukaan työnantajan antama määräys ei ollut ollut valtion työaikasopimuksen vastainen eikä tällainen määräys tarkoita sitä, että työnantaja teettäisi määräyksellä lääkärissä käyntiin kuluneen vapaa-ajan takaisin, kun virkamies päättää itse palauttaa työaikasaldon ennen lääkärissä käyntiä olleelle tasolle.

Valtiotyönantaja on työtuomioistuimen ratkaisun jälkeen valitettavasti kiristänyt aiempaa linjaansa ja ohjeistanut virastoja kiireettömien lääkärissä käyntien vaikutuksesta vapaa-aikaan liukuvassa työajassa olevien osalta. Kiireettömät/ omaehtoiset lääkärikäynnit ovat jatkossa virkamiesten omaa vapaa-aikaa, joka vähentää työaikasaldoa.

Työtuomioistuimen ratkaisu ei sinänsä estä virastojen hyvää henkilöstöpolitiikkaa ja JUKO sekä jukolaiset liitot suosittavat ja toivovat hyvien työnantajakäytänteiden jatkamista edelleen myös kiirettömässä lääkärissä käynneissä. ■

Petteri Kivelä

lakimies

Suomen Lakimiesliitto

Järjestelyvaraeräneuvotteluista

Valtion virka- ja työehtosopimuksessa sovittiin keväällä, että vuonna 2021 tulee virastoerä, jonka suuruus on yksi prosentti palkkasummasta. Virastoerä tulee maksettavaksi 1.5. eli toukokuun palkkaan. Neuvottelut on aloitettava marraskuun 2020 aikana, ja ne tulee saattaa päätökseen maaliskuun 15. päivään mennessä. Mikäli yhteisymmärrystä rahojen käytöstä ei tuohon mennessä saavuteta, raha jaetaan prosentuaalisena yleiskorotuksena. Jukolaisille tämä takuu prosentuaalisesta korotuksesta on hyvä selkänöja neuvotteluissa. Jos jukolaisten näkemykset eivät etene neuvottelussa, niin luottamusmies voi ilmoittaa, ettei tee neuvottelutulosta. Näin saadaan kaikille jukolaisille turvallinen ratkaisu, eli yleiskorotus.

Neuvottelut käyvät työnantajan edustajat ja jokaisen pääsopijajärjestön pääluottamusmiehet: yksi tai kaksi jokaisesta järjestöstä siten, kuin virastossa on sovittu. Juko on jo lähettänyt luottamusmiehille ohjeita neuvotteluja varten, ja niitä tarkennetaan tarpeen mukaan. Luottamusmies saa tukea Jukon kummiasiamiehiltä ja tietysti tarvittaessa myös Jukon toimistosta. Kummiasiamiehet ovat Jukon jäsenliittojen toimihenkilöitä. Kummiasiamies valitaan virastoon sen perusteella, minkä jukolaisen järjestön jäseniä on eniten kyseisessä virastossa. Ennen kuin luottamusmies sopii järjestelyvaraerästä, hänen tulee keskustella kummiasiamiehen kanssa, joka antaa luvan tehdä neuvottelutuloksen.

Järjestelyvara erä käytetään, lähes poikkeuksetta, vaati-palkkataulukon kehittämiseen. Yksittäisiä henkilökohtaisia palkkoja ei tällä erällä paranneta. Jonkin vaati-tason palkkaa voidaan nostaa enemmän kuin muiden tasojen, ja silloin ko. vaati-tasolla olevat saavat suuremman korotuksen.

Jukolaisten palkka on tehtävien vaativuuteen suhteutettuna pienempi, kuin mitä yksityisellä sektorilla maksetaan vastaavista tehtävistä. Siksi erityisesti niitä vaati-tasojen palkkoja pitäisi kehittää, joissa on paljon jukolaisia. Tämä on myös työnantajan etu, sillä rekrytoitaessa uusia työntekijöitä ei saada osaavia henkilöitä, ellei palkkataso ole kilpailukykyinen. Joissain virastoissa on tehtäviä, jotka ovat vaativuuteensa nähden kovin alipalkkattuja, ja niissä väki vaihtuu tiheään, mikä ei voi olla työnantajankaan kannalta hyvä.

Järjestelyerän mukaiset palkankorotusvarat on budjetoitu jokaiselle virastolle, joten korona tai muut mahdolliset viraston talouteen vaikuttavat seikat eivät vaikuta mitenkään sovittuihin palkankorotusvaroihin. Keskustasolla sovittuja neuvotteluajankohtia tai korotusajankohtaa ei paikallisella sopimisella voi muuttaa.

Menestyksekkäitä neuvotteluja! ■

Markku Nieminen
neuvottelupäällikkö
JUKO ry

Maistraatit ja väestörekisterikeskus yhdistyivät

Digi- ja väestötietovirasto aloitti toimintansa 1.1. 2020, kun Väestörekisterikeskus, maistraatit ja Itä-Suomen aluehallintovirastossa toimiva Maistraattien ohjaus- ja kehittämisyksikkö yhdistyivät.

Uusi virasto edistää yhteiskunnan digitalisaatiota, turvaa tietojen saatavuutta ja tarjoaa palveluja asiakkaiden elämäntapahtumiin. Digi- ja väestötietoviraston tehtävänä on osaltaan näyttää suuntaa, uudistaa yhteiskuntaa ja tukea kansalaisten asiointia julkisen hallinnon kanssa. Viraston tavoitteena on tehdä Suomesta entistä sujuvammin toimiva yhteiskunta. Maistraatin ja Väestörekisterikeskuksen yhdistyessä virastojen vanhat tehtävät säilyivät. Viraston tehtäväkenttä on jaoteltu seuraavanlaisesti.

Asiakkaat-osasto: Vastaa notaari- ja oikeudellisista vahvistuspalveluista, henkilöasiakkaiden, yritysten ja viranomaisen asiakaspalveluista sekä palvelujen käyttöönotoista.

Palvelut-osasto: Vastaa rekisteripalveluista, digitalisaation tukipalveluista, yhteentoimivuuden edistämisestä sekä palvelujen kehityksestä ja ylläpidosta.

Prosessit-osasto: Vastaa holhoustoimen palveluista ja viraston yhteisistä palveluista. Osaston tehtäviin kuuluvat mm. lakiasiat, turvallisuusasiat, toimitila- ja virastopalvelut, asianhallinta- ja assistenttipalvelut, toiminnan ja talouden ohjaus sekä prosessit ja laatu.

Jukolainen LM-järjestelmä virastossa

Valtakunnallinen pääluottamusmies edustaa DVV:ssä JUKOa virkaehto- sekä yhteistoimintasopimuksiin liittyvissä asioissa sekä pääsopimuksen mukaisissa paikallisneuvotteluissa. Pääluottamusmies toimii myös alueellisten luottamusmiesten tukena erimielisyys/ongelmatilanteissa. Pääluottamusmies on ensisijainen kanava JUKOon päin ja hän tiedottaa jäsenistöä koskevista asioista.

Alueelliset luottamusmiehet ovat JUKOLAisten ensisijainen yhteydenottokanava, mikäli virastossamme virkamies tarvitsee apua erimielisyys/ongelmatilanteissa. Luottamusmiehet lähtevät selvittämään mahdollisia erimielisyys/ongelmatilanteita välittömästi tarvittaessa pääluottamusmies tukena.

Viraston yhteistoiminta- ja työsuojeluryhmään kuuluu JUKOn puolelta pääluottamusmiehen lisäksi kaksi valittua varsinaista jäsentä. Yhteistoiminta- työsuojeluryhmä toimii keskeisimpänä foorumina työnantajan suuntaan.

Palkkausjärjestelmä uudessa virastossa

Digi- ja väestövirastossa on voimassa Väestörekisterikeskus-

sen palkkausjärjestelmä. Maistraateista siirtynyt henkilöstö siirtyi siis kyseisen sopimuksen soveltamisalan piiriin.

Palkkaus muodostuu tehtävien vaativuuteen perustuvasta tehtäväkohtaisesta palkanosasta ja henkilökohtaiseen työsuoritukseen perustuvasta henkilökohtaisesta palkanosasta.

Tehtäväkohtainen palkanosa määritellään tehtävän vaativuuden perusteella. Vaativuuden arviointikriteereinä käytetään tehtävän luonnetta, päätösten ja ratkaisujen vaikutusta, vuorovaikutusta ja toimen asemaa. Tehtävien vaativuusarviointi perustuu tehtäväkuvaukseen ja virastossa noudatettavaan arviointijärjestelmään. Tehtäväkohtaisille palkoille on määritetty 10 vaativuusluokkaa (VL 10–19).

Henkilökohtainen palkanosa määritellään henkilön osaa- mis- ja suoritustason perusteella. Suoritusarviointi tehdään yleensä vuosittain esimiehen ja alaisen välillä käytävissä kehityskeskusteluissa. Suoritusarviointi koskee henkilön suoriutumista tehtävistään ja hänelle asetetuista tavoitteista. Henkilökohtaisen suuruus 10-50 % tehtäväkohtaisesta palkanosasta.

Palkkausjärjestelmää kehitetään arviointi- ja kehittämisryhmässä, johon kuuluu työnantajan edustajien lisäksi henkilöstöjärjestöjen edustajat (JUKO, JHL, PRO).

Jukolaisen edunvalvonnan painopisteet

Tällä hetkellä henkilöstöä virastossa on 818 ja jukolaisten liittojen jäseniä 260. Juko on Pro:n jälkeen toiseksi suurin henkilöstöjärjestö. Edunvalvonnallisesti painopisteet ovat menestyä virastoeräneuvottelussa siten, että virastoeräkohdistukset saavuttaisivat jukolaiset vaativuusluokat eli pääsääntöisesti VL 14 ylöspäin. Pyrimme siihen, että työtehtävämme pysyisivät monipuolisina ja palkkakehitys olisi suotuisa. Olemme pyrkinet myös siihen, että kaikki mahdollinen virastosta saatava tieto olisi henkilöstön saavutettavissa ja päätöstenteko olisi virastossamme mahdollisimman avointa ja läpinäkyvää. Luottamusmiehinä pyrimme siihen, että mahdollisissa ongelmatilanteissa ryhdymme toimiin rohkeasti ja välittömästi. Meille on myös tärkeää, että jäsenet uskaltaisivat lähestyä luottamusmiehiä matalalla kynnyksellä vaikeissakin asioissa. Otamme vastaan palautetta ja kehitämme toimintaamme sen mukaisesti, tuomme myös jäsenen äänen ja aatokset myös työnantajan tietoon.

Koronakevään kokemuksia

Koronakevät mullisti etätyökäytäntöjä, etenkin Maistraatin työtehtävissä. VRK:n aikana laajat etätyömahdollisuudet ovat olleet hyödynnettävissä jo pidemmän aikaa. Etätyö- ▶▶

mahdollisuuksien laajentumiseen jäsenistö on suhtautunut positiivisesti. Yhteydenpito on koettu ammatillisesti hankalammaksi etätöyön takia, koska työyhteisöä ei ole päässyt kohtaamaan kasvotusten, joitakin asioita on vaan helpompi hoitaa työntekopaikalla. Työkavereita on ollut ikävä tässä

poikkeustilanteessa ja sosiaalisen kanssakäymisen puuttuminen on ollut joillekin henkilöille raskasta. ■

Jaakko Pakka

pääluottamusmies (JUKO)

Digi- ja väestötietovirasto

Tiedotetta julkaisevat:

Agronomiliitto

Outi Parikka, neuvottelupäällikkö
puh. (09) 2511 1642, 040 901 1642
outi.parikka@agronomiliitto.fi
www.agronomiliitto.fi

Akavan Erityisalat

Kari Eskola, työmarkkinalakimies
puh. 0201 235 367
kari.eskola@akavanerityisalat.fi
www.akavanerityisalat.fi

DIFF – Ingenjörerna i Finland rf

Kenneth Jönsson, verksamhetsledare
040 802 1420
kenneth.jonsson@diff.fi
www.diff.fi

Insinööriliitto IL

Juha Särkkä, julkisen sektorin asiamies
puh. 0201 801 843
juha.sarkka@ilry.fi
www.ilry.fi

Luonnon-, ympäristö- ja metsätieteilijöidenliitto Loimu

Arja Varis, edunvalvontapäällikkö
puh. 0400 488516
arja.varis@loimu.fi
www.loimu.fi

Suomen Ekonomit

Ted Apter, asiamies
puh. 0400 602 439
ted.apter@ekonomit.fi
www.ekonomit.fi

Suomen Farmasialiitto

Minna Hälikkä, työmarkkinajohtaja
minna.halikka@farmasialiitto.fi
050 3633459

Suomen Lakimiesliitto

Kirsi Venäläinen, neuvottelupäällikkö
puh. 050 587 3528
kirsi.venalainen@lakimiesliitto.fi
lakimiesliitto.fi

Suomen Psykologiliitto

Annamari Jokinen, pääsihteeri
puh. 040 865 6630
annamari.jokinen@psyli.fi
www.psyli.fi

Tekniikan akateemiset TEK

Pia Hiltunen, asiamies
puh. (09) 2291 2223
pia.hiltunen@tek.fi
www.tek.fi

Tradenomiliitto TRAL

Elin Blomqvist-Valtonen, asiamies
puh. 040 775 3040
elin.blomqvist-valtonen@tral.fi
www.tral.fi

Yhteiskunta-alan korkeakoulutetut ry

Petri Toiviainen, neuvottelupäällikkö
puh. 010 231 0354
petri.toiviainen@yhteiskunta-ala.fi
www.yhteiskunta-ala.fi

Toimitus:

Arja Varis,
Luonnon-, ympäristö- ja metsätieteilijöidenliitto Loimu
arja.varis@loimu.fi, puh. 0400 488516
Osoitelähde: jäsenliitot